

Spis treści

WSTĘP	19
O AUTORACH	21
PODZIĘKOWANIA	23
CZĘŚĆ I	
WPROWADZENIE DO EKONOMII	
ROZDZIAŁ 1. CZYM JEST EKONOMIA	27
1.1. Ekonomia i systemy ekonomiczne	27
1.1.1. Problem ekonomiczny	28
1.1.2. Rzadkość zasobów i konieczność wyboru	28
1.2. Jak ludzie podejmują decyzje	30
1.2.1. Ludzie są skazani na kompromisy	30
1.2.2. Koszt alternatywny (utraconych korzyści)	32
1.2.3. Myślenie w kategoriach wielkości krańcowych	33
1.2.4. Ludzie reagują na bodźce	34
1.3. Jak ludzie współdziałają ze sobą	35
1.3.1. Handel może się opłacać wszystkim	35
1.3.2. System kapitalistyczny	36
1.3.3. Rynek może być dobrą formą organizacji aktywności gospodarczej	37
1.3.4. Czasami państwo może usprawnić funkcjonowanie rynku	39
1.4. Jak działa gospodarka	40
1.4.1. Mikroekonomia i makroekonomia	40
1.4.2. Poziom życia zależy od ilości wytwarzanych dóbr i usług	41
1.4.3. Ceny rosną, gdy państwo drukuje zbyt dużo pieniędzy	42
Podsumowanie	43
Powtórzenie	46
Ćwiczenia	47
ROZDZIAŁ 2. MYŚLEĆ JAK EKONOMISTA	49
2.1. Wprowadzenie	49
2.2. Metodologia ekonomii	50
2.2.1. Ekonomia jako nauka	50
2.2.2. Modele	51
2.2.3. Rodzaje rozumowania	54
2.2.4. Eksperymenty w ekonomii	57

2.2.5. Teorie	60
2.2.6. Falsyfikowalność	60
2.2.7. Rola założeń	63
2.3. Szkoły myślenia	64
2.3.1. Ekonomia neoklasyczna	64
2.3.2. Ekonomia feministyczna	64
2.3.3. Ekonomia marksistowska	65
2.3.4. Szkoła austriacka	65
2.4. Ekonomista jako doradca polityczny. Analiza pozytywna a analiza normatywna	66
2.5. Dlaczego ekonomiści się ze sobą nie zgadzają	67
2.5.1. Rozbieżność poglądów naukowych	68
2.5.2. Rozbieżność wyznawanych wartości	69
2.5.3. Podejmowanie decyzji w ekonomii	70
Podsumowanie	71
Powtórzenie	73
Ćwiczenia	73

CZĘŚĆ II

TEORIA RYNKÓW KONKURENCYJNYCH

ROZDZIAŁ 3. PODAŻ I POPYT JAKO SIŁY RYNKOWE	77
3.1. Założenia modelu rynku konkurencyjnego	77
3.2. Popyt	80
3.2.1. Krzywa popytu: zależność między ceną a wielkością zapotrzebowania	80
3.2.2. Przesunięcie wzdłuż krzywej popytu	82
3.2.3. Popyt rynkowy a popyt indywidualny	82
3.2.4. Przesunięcie krzywej popytu a przesunięcie wzdłuż krzywej popytu	85
3.2.5. Przesunięcie krzywej popytu	85
3.3. Podaż	88
3.3.1. Krzywa podaży: zależność między ceną a ilością oferowaną	89
3.3.2. Przesunięcie wzdłuż krzywej podaży	91
3.3.3. Podaż rynkowa a podaż indywidualna	91
3.3.4. Przesunięcie krzywej podaży	93
3.4. Równowaga rynkowa	95
3.5. Cena jako wskazówka	100
3.5.1. Cena jako wskazówka dla nabywców	100
3.5.2. Cena jako wskazówka dla sprzedawców	101
3.5.3. Wzrost cen na rynku konkurencyjnym	101
3.6. Analiza zmian stanu równowagi rynkowej	101
3.7. Elastyczność	110
3.8. Elastyczność cenowa popytu	110
3.8.1. Elastyczność cenowa popytu i warunkujące ją czynniki	110
3.8.2. Elastyczność cenowa popytu w ujęciu matematycznym	112

3.8.3. Obliczanie elastyczności cenowej	113
3.8.4. Różnorodność krzywych popytu	115
3.8.5. Suma wydatków i utarg całkowity a elastyczność cenowa popytu	119
3.8.6. Elastyczność i suma wydatków a krzywa popytu o przebiegu liniowym	122
3.9. Inne rodzaje elastyczności popytu	124
3.9.1. Elastyczność dochodowa popytu	124
3.9.2. Mieszana elastyczność cenowa popytu	125
3.10. Elastyczność cenowa podaży	126
3.10.1. Elastyczność cenowa podaży i warunkujące ją czynniki	126
3.10.2. Elastyczność cenowa podaży w ujęciu matematycznym	128
3.10.3. Różnorodność krzywych podaży	129
3.10.4. Utarg całkowity a elastyczność cenowa podaży	134
3.11. Elastyczność podaży i popytu w praktyce	137
3.11.1. Dlaczego ceny biletów kolejowych zmieniają się w zależności od pory dnia	137
3.11.2. Dlaczego dochody rolników spadły mimo wzrostu wydajności	140
Podsumowanie	141
Powtórzenie	145
Ćwiczenia	146

ROZDZIAŁ 4. POPYT A TEORIA WYBORU KONSUMENTA 149

4.1. Standardowy model ekonomiczny	149
4.2. Ograniczenie budżetowe: na co stać konsumenta	152
4.2.1. Zmiana dochodu	155
4.2.2. Zmiana ceny	157
4.3. Preferencje, czyli czego chce konsument	160
4.3.1. Krzywe obojętności jako odzwierciedlenie preferencji	160
4.3.2. Graficzne przedstawienie krzywych obojętności	161
4.3.3. Cztery cechy krzywych obojętności	162
4.3.4. Użyteczność całkowita i użyteczność krańcowa	164
4.3.5. Krańcowa stopa substytucji	165
4.3.6. Krzywe obojętności: dwa skrajne przypadki	167
4.4. Optymalizacja, czyli co wybiera konsument	169
4.4.1. Optymalny wybór konsumenta	170
4.4.2. Jak zmiana dochodu wpływa na decyzje konsumenta	172
4.4.3. Jak zmiana cen wpływa na decyzje konsumenta	174
4.4.4. Efekt dochodowy i efekt substytucyjny	175
4.4.5. Wykreślanie krzywej popytu	179
4.4.6. Ścieżka ekspansji dochodowej	182
4.4.7. Krzywa Engla	185
4.5. Czy ludzie rzeczywiście tak się zachowują	189
4.6. Behawioralne spojrzenie na zachowania konsumentów	189
4.6.1. Ludzie są zbyt pewni siebie	190
4.6.2. Ludzie przywiązują zbyt dużą wagę do pojedynczych, sugestywnych spostrzeżeń	190

4.6.3. Ludzie niechętnie zmieniają zdanie	191
4.6.4. Ludzie przejawiają tendencję do wyszukiwania przykładów potwierdzających ich obecne poglądy	191
4.6.5. Ludzie stosują uproszczone reguły wnioskowania	191
Podsumowanie	194
Powtórzenie	197
Ćwiczenia	198

ROZDZIAŁ 5. PODAŻ A PRZEDSIĘBIORSTWA NA RYNKACH KONKURENCYJNYCH	200
5.1. Koszty produkcji	200
5.2. Produkcja i koszty	202
5.2.1. Funkcja produkcji	203
5.2.2. Od funkcji produkcji do krzywej kosztu całkowitego	206
5.3. Miary kosztów	207
5.3.1. Koszty stałe i zmienne	207
5.3.2. Koszt przeciętny i koszt krańcowy	209
5.3.3. Krzywe kosztów i ich kształty	211
5.3.4. Typowe krzywe kosztów	213
5.4. Koszty w krótkim i długim okresie	216
5.5. Podsumowanie: rodzaje kosztów	218
5.6. Przychody ze skali produkcji	219
5.6.1. Korzyści i niekorzyści skali	219
5.6.2. Rodzaje korzyści skali	221
5.6.3. Zewnętrzne korzyści skali	224
5.6.4. Korzyści skali w praktyce	225
5.7. Czym jest rynek konkurencyjny	227
5.7.1. Utarg przedsiębiorstwa konkurencyjnego	227
5.7.2. Utarg całkowity, koszt całkowity i zysk	229
5.8. Maksymalizacja zysku i krzywa podaży przedsiębiorstwa konkurencyjnego	231
5.8.1. Prosty przykład maksymalizacji zysku	231
5.8.2. Zysk normalny i zysk nadzwyczajny	233
5.8.3. Krzywa kosztu krańcowego i decyzje dotyczące podaży	234
5.8.4. Decyzja o tymczasowym wstrzymaniu produkcji	236
5.8.5. Koszty utopione	238
5.8.6. Decyzja o wyjściu z rynku lub wejściu na rynek	239
5.8.7. Graficzny pomiar zysku	241
5.9. Krzywa podaży na rynku konkurencyjnym	243
5.9.1. Ujęcie krótkookresowe: podaż rynkowa przy stałej liczbie przedsiębiorstw	243
5.9.2. Ujęcie długookresowe: podaż rynkowa przy zmiennej liczbie przedsiębiorstw	243
5.9.3. Zmiana popytu w krótkim i długim okresie	247
5.9.4. Dlaczego długookresowa krzywa podaży może mieć przebieg wznoszący	251

Podsumowanie	252
Powtórzenie	255
Ćwiczenia	256

ROZDZIAŁ 6. KONSUMENCI, PRODUCENCI I EFEKTYWNOŚĆ RYNKÓW	260
6.1. Nadwyżka konsumenta	261
6.1.1. Skłonność do płacenia	261
6.1.2. Pomiar nadwyżki konsumenta za pomocą krzywej popytu	263
6.1.3. Nadwyżka konsumenta przy niższej cenie	266
6.1.4. Zastosowanie nadwyżki konsumenta	266
6.1.5. Czy nadwyżka konsumenta zawsze stanowi dobrą miarę dobrobytu ekonomicznego	269
6.2. Nadwyżka producenta	270
6.2.1. Koszt i skłonność do sprzedaży	270
6.2.2. Pomiar nadwyżki producenta za pomocą krzywej podaży	271
6.2.3. Wpływ zmiany ceny na nadwyżkę producenta	274
6.3. Efektywność rynku	276
6.3.1. Efektywność ekonomiczna i marnotrawstwo	277
6.3.2. Ocena stanu równowagi rynkowej	280
6.3.3. Efektywność a sprawiedliwość	282
Podsumowanie	283
Powtórzenie	286
Ćwiczenia	286

CZĘŚĆ III

INTERWENCJONIZM PAŃSTWOWY

ROZDZIAŁ 7. PODAŻ, POPYT I POLITYKA PAŃSTWA	293
7.1. Regulacja cen	293
7.1.1. Wpływ ceny maksymalnej na sytuację rynkową	294
7.1.2. Wpływ ceny minimalnej na sytuację rynkową	296
7.2. Podatki	300
7.2.1. Wpływ podatków obciążających sprzedawców na sytuację rynkową	301
7.2.2. Elastyczność a rozkład ciężaru opodatkowania	307
7.3. Subwencje	310
7.3.1. Wpływ subwencji na sytuację rynkową	310
7.3.2. Skutki subwencji	312
7.4. System podatkowy. Podatki a efektywność	312
7.5. Zbędna strata społeczna z tytułu opodatkowania	313
7.5.1. Wpływ podatku na uczestników rynku	314
7.5.2. Zbędne straty społeczne i korzyści z wymiany handlowej	316
7.5.3. Czynniki determinujące zbędną stratę społeczną	319
7.5.4. Wpływ wysokości podatków na zbędną stratę społeczną i dochody podatkowe	322

7.6. Obciążenia administracyjne	326
7.7. Konstrukcja systemu podatkowego	327
7.7.1. Cztery zasady podatkowe według Adama Smitha	327
7.7.2. Krańcowa i przeciętna stopa podatkowa	328
7.7.3. Podatek ryczałtowy	329
7.8. Podatki i sprawiedliwość	329
7.8.1. Zasada korzyści	330
7.8.2. Zasada zdolności do płacenia	330
7.8.3. Rozkład ciężaru opodatkowania a sprawiedliwość opodatkowania	332
Podsumowanie	334
Powtórzenie	338
Ćwiczenia	339

ROZDZIAŁ 8. DOBRA PUBLICZNE, ZASOBY WSPÓLNE I DOBRA SPOŁECZNIE POŻĄDANE **343**

8.1. Różne rodzaje dóbr	344
8.2. Dobra publiczne	346
8.2.1. Problem gapowicza	346
8.2.2. Najważniejsze dobra publiczne	347
8.2.3. Problemy analizy kosztów i korzyści	348
8.2.4. Punkt optimum dla dobra publicznego	350
8.3. Zasoby wspólne	352
8.3.1. Tragedia wspólnego pastwiska	352
8.3.2. Najważniejsze zasoby wspólne	353
8.4. Dobra społecznie pożądane	355
8.4.1. Edukacja	356
8.4.2. Opieka zdrowotna, ubezpieczenia i fundusze emerytalne	357
8.5. Dobra społecznie niepożądane	358
Podsumowanie	359
Powtórzenie	361
Ćwiczenia	362

ROZDZIAŁ 9. ZAWODNOŚĆ RYNKU I EFEKTY ZEWNĘTRZNE **365**

9.1. Zawodność rynku	365
9.2. Efekty zewnętrzne	365
9.2.1. Systemy przekonań	365
9.2.2. Koszty i korzyści społeczne wynikające z decyzji podmiotów rynkowych	366
9.3. Efekty zewnętrzne a nieefektywność rynku	368
9.3.1. Ekonomia dobrobytu —krótkie przypomnienie	368
9.3.2. Negatywne efekty zewnętrzne	370
9.3.3. Optimum społeczne albo rezultat efektywny społecznie	370
9.3.4. Pozytywne efekty zewnętrzne	372
9.3.5. Pozycjonalne efekty zewnętrzne	374
9.4. Prywatne rozwiązania problemu efektów zewnętrznych	375
9.4.1. Rodzaje rozwiązań prywatnych	376

9.4.2. Twierdzenie Coasea	377
9.4.3. Dlaczego prywatne rozwiązania nie zawsze się sprawdzają	378
9.5. Polityka państwa w obszarze efektów zewnętrznych	380
9.5.1. Podejście nakazowo-kontrolne: regulacja	380
9.5.2. Polityka rynkowa: podatki i subwencje interwencyjne	381
9.5.3. Zbywalne pozwolenia na emisję zanieczyszczeń	382
9.6. Publiczno-prywatne rozwiązania problemu efektów zewnętrznych	386
9.6.1. Prawa własności	386
9.6.2. Przeciwdziałanie pozycjonalnemu wyścigowi zbrojeń	388
9.6.3. Zastrzeżenia do ekonomicznego podejścia do problemu zanieczyszczenia środowiska	390
9.7. Zawodność państwa	391
9.7.1. Czynniki władzy	391
9.7.2. Teoria wyboru publicznego	392
9.7.3. Niewidzialna ręka rynku kontra interes publiczny	393
9.7.4. Motywy wyborców	394
9.7.5. Motywy polityków	394
9.7.6. Motywy biurokratów	395
9.7.7. Efekt wąskich interesów	395
9.7.8. Pogoń za rentą	397
9.7.9. Krótkoterminowość	397
9.7.10. Nieefektywność sektora publicznego	398
9.7.11. Kumoterstwo	398
9.7.12. Nieefektywność systemu podatkowego	399
Podsumowanie	399
Powtórzenie	403
Ćwiczenia	403

CZĘŚĆ IV

ZACHOWANIE PRZEDSIĘBIORSTW I STRUKTURY RYNKOWE

ROZDZIAŁ 10. DECYZJE PRODUKCYJNE PRZEDSIĘBIORSTW	409
10.1. Izokwanty i izokoszty	409
10.1.1. Izokwanty produkcji	410
10.1.2. Izokoszty	413
10.2. Kombinacja nakładów o najniższym koszcie	416
Podsumowanie	418
Powtórzenie	422
Ćwiczenia	422
ROZDZIAŁ 11. STRUKTURY RYNKOWE: MONOPOL	425
11.1. Konkurencja niedoskonała	425
11.2. Przyczyny powstawania monopolu	427
11.2.1. Monopolizacja zasobów	427
11.2.2. Monopole państwowe	428
11.2.3. Monopole naturalne	429

11.2.4. Wzrost zewnętrzny	432
11.3. Decyzje produkcyjne i cenowe przedsiębiorstw monopolistycznych	432
11.3.1. Monopol a konkurencja	433
11.3.2. Utarg przedsiębiorstwa monopolistycznego	433
11.3.3. Maksymalizacja zysku	437
11.3.4. Zysk monopolowy	440
11.4. Koszt społeczny monopolu	441
11.5. Czy zysk monopolowy jest kosztem społecznym	444
11.6. Różnicowanie cen	445
11.6.1. Przykład ustalania ceny	446
11.6.2. Wnioski	447
11.6.3. Analiza mechanizmu różnicowania ceny	449
11.6.4. Przykłady różnicowania ceny	451
11.7. Polityka państwa wobec monopoli	452
11.8. Regulacja	454
11.8.1. Własność publiczna	456
11.8.2. Bezczynność	457
Podsumowanie	457
Powtórzenie	461
Ćwiczenia	462
ROZDZIAŁ 12. KONKURENCJA MONOPOLISTYCZNA	466
12.1. Konkurencja między zróżnicowanymi produktami	467
12.1.1. Konkurencja monopolistyczna w ujęciu krótkookresowym	468
12.1.2. Równowaga długookresowa	468
12.1.3. Konkurencja monopolistyczna a konkurencja doskonała	471
12.1.4. Konkurencja monopolistyczna a dobrobyt społeczny	474
12.2. Reklama i budowanie marki	476
12.2.1. Kontrowersje wokół reklamy	476
12.2.2. Reklama jako wskaźnik jakości	477
12.2.3. Marki	480
Podsumowanie	482
Powtórzenie	484
Ćwiczenia	485
ROZDZIAŁ 13. OLIGOPOL	488
13.1. Charakterystyka oligopolu	489
13.2. Różnicowanie produktów	489
13.2.1. Współzależność	490
13.2.2. Przykład duopolu	490
13.2.3. Konkurencja, monopole i kartele	491
13.2.4. Równowaga w warunkach oligopolu	492
13.2.5. Jak wielkość oligopolu wpływa na sytuację rynkową	494
13.3. Teoria gier i ekonomia kooperacji	495
13.3.1. Dylemat więźnia	497

13.3.2. Oligopol jako przykład dylematu więźnia	499
13.3.3. Inne przykłady dylematu więźnia	501
13.3.4. Dylemat więźnia a dobrobyt społeczny	506
13.3.5. Dlaczego ludzie czasami kooperują	506
13.3.6. Gry pozycyjne	509
13.3.7. Istota wiarygodności	511
13.3.8. Groźby i wiarygodność	513
13.4. Bariery wejścia w oligopolu	513
13.5. Polityka państwa wobec oligopoli	515
13.5.1. Ograniczanie handlu i prawo o ochronie konkurencji	515
13.5.2. Kontrowersje wokół polityki ochrony konkurencji	516
Podsumowanie	519
Powtórzenie	522
Ćwiczenia	523

ROZDZIAŁ 14. RYNKI KONTESTOWALNE 527

14.1. Istota rynku kontestowalnego	528
14.2. Rynki doskonale kontestowalne a efektywność	529
14.3. Ekonomia skali na rynku kontestowalnym	532
14.4. Ograniczenia teorii rynków kontestowalnych	534
14.4.1. Koszty stałe jako bariera wejścia	534
14.4.2. Koszty utopione	535
14.4.3. Ceny zaporowe	536
14.4.4. Różnicowanie produktu	537
Podsumowanie	537
Powtórzenie	541
Ćwiczenia	541

CZĘŚĆ V

RYNKI CZYNNIKÓW PRODUKCJI

ROZDZIAŁ 15. EKONOMIA RYNKÓW CZYNNIKÓW PRODUKCJI 545

15.1. Teoria dystrybucji oparta na koncepcji produktu krańcowego	545
15.2. Popyt na pracę	546
15.2.1. Przedsiębiorstwo konkurencyjne maksymalizujące zysk	546
15.2.2. Funkcja produkcji i produkt krańcowy pracy	546
15.2.3. Wartość produktu krańcowego pracy i popyt na pracę	548
15.2.4. Popyt na czynniki produkcji i podaż produktów, czyli dwie strony tego samego medalu	549
15.2.5. Powody przesunięcia krzywej popytu na pracę	550
15.3: Podaż pracy	551
15.3.1. Wpływ płac na podaż pracy	551
15.3.2. Powody przesunięcia krzywej podaży pracy	556
15.4. Równowaga na rynku pracy	557
15.4.1. Zmiany podaży pracy	558
15.4.2. Zmiany popytu na pracę	559

15.6. Marksistowska teoria pracy	560
15.7. Rynek pracy w świetle ekonomii feministycznej	562
15.8. Monopson	564
15.9. Zróżnicowanie płac	566
15.9.1. Zróżnicowanie kompensacyjne	566
15.9.2. Kapitał ludzki	568
15.9.3. Zdolności, zaangażowanie i przypadek	569
15.9.4. Alternatywne spojrzenie na wykształcenie: sygnalizacja	569
15.9.5. Fenomen megagwiazdy	570
15.9.6. Płace przewyższające poziom równowagi	570
15.10. Ekonomia dyskryminacji	576
15.10.1. Dyskryminacja na rynku pracy	577
15.10.2. Dyskryminacja ze strony pracodawców	578
15.10.3. Dyskryminacja ze strony klientów i państwa	579
15.10.4. Model gustu pracodawcy Beckera	580
15.11. Pozostałe czynniki produkcji: ziemia i kapitał	582
15.11.1. Równowaga na rynkach ziemi i kapitału	582
15.11.2. Powiązania między czynnikami produkcji	584
15.12. Renta ekonomiczna	585
Podsumowanie	588
Powtórzenie	592
Ćwiczenia	593

CZĘŚĆ VI

NIERÓWNOŚĆ

ROZDZIAŁ 16. NIERÓWNOŚĆ DOCHODOWA I UBÓSTWO	597
16.1. Metody pomiaru nierówności dochodowych	598
16.1.1. Nierówności dochodowe	598
16.1.2. Krzywa Lorenza	599
16.1.3. Współczynnik Giniego	602
16.1.4. Problemy z pomiarem nierówności	605
16.1.5. Mobilność ekonomiczna	607
16.1.6. Stopa ubóstwa	608
16.2. Filozofia polityczna redystrybucji dochodu	610
16.2.1. Utylitaryzm	611
16.2.2. Liberalizm	613
16.2.3. Libertarianizm	614
16.2.4. Libertariański paternalizm	616
16.3. Metody zwalczania ubóstwa	616
16.3.1. Płaca minimalna	617
16.3.2. Zasiłki pieniężne	618
16.3.3. Ujemny podatek dochodowy	619
16.3.4. Zasiłki rzeczowe	619
16.3.5. Wpływ metod zwalczania ubóstwa na motywację do pracy	620
Podsumowanie	621

Powtórzenie	624
Ćwiczenia	625

CZĘŚĆ VII

WYMIANA HANDLOWA

ROZDZIAŁ 17. WSPÓŁZALEŻNOŚĆ I KORZYŚCI Z WYMIANY HANDLOWEJ

629

17.1. Granica możliwości produkcyjnych	629
17.1.1. Przebieg granicy możliwości produkcyjnych	632
17.1.2. Przesunięcie granicy możliwości produkcyjnych	634
17.2. Handel międzynarodowy	637
17.2.1. Ilustracja współczesnej gospodarki	637
17.2.2. Możliwości produkcyjne	640
17.2.3. Specjalizacja i wymiana handlowa	642
17.3. Zasada przewagi komparatywnej	645
17.3.1. Przewaga absolutna	645
17.3.2. Koszt alternatywny i przewaga komparatywna	646
17.3.3. Przewaga komparatywna i wymiana handlowa	647
17.3.4. Czy kraje europejskie powinny handlować z innymi krajami	649
17.4. Uwarunkowania wymiany handlowej	650
17.4.1. Stan równowagi bez wymiany handlowej	650
17.4.2. Cena światowa i przewaga komparatywna	651
17.5. Kto zyskuje, a kto traci na wymianie handlowej	652
17.5.1. Korzyści i straty kraju eksportującego	652
17.5.2. Korzyści i straty kraju importującego	655
17.6. Bariery handlowe	659
17.6.1. Skutki stosowania ceł	659
17.6.2. Skutki wprowadzenia kontyngentu przywozowego	662
17.6.3. Bariery pozataryfowe	665
17.6.4. Wnioski dotyczące polityki handlowej	666
17.6.5. Argumenty za ograniczeniem wolnego handlu	667
17.7. Krytyka teorii przewagi komparatywnej	671
17.8. Inne teorie handlu międzynarodowego	672
17.8.1. Zasoby czynników produkcji: teoria Heckschera-Ohlina	673
17.8.2. Teoria Stolpera-Samuelsona	674
17.8.3. Hipoteza luki/zwłoki imitacyjnej	676
17.8.4. Cykl życia produktu	677
17.8.5. Teoria podobieństwa preferencji Lindera	677
Podsumowanie	678
Powtórzenie	681
Ćwiczenia	681

CZĘŚĆ VIII

EKONOMIA HETERODOKSYJNA

ROZDZIAŁ 18. EKONOMIA BEHAWIORALNA I EKONOMIA INFORMACJI	687
18.1. Pryncypał i agent	687
18.2. Asymetria informacji	688
18.2.1. Ukryte działania i pokusa nadużycia	689
18.2.2. Ukryte właściwości: negatywna selekcja i problem „cytryny”	692
18.2.3. Sygnalizowanie ukrytych informacji	694
18.2.4. Odsiew jako metoda ujawniania informacji	695
18.2.5. Asymetria informacji a polityka państwa	696
18.3. Ekonomia behawioralna	698
18.3.1. Ludzie nie zawsze zachowują się racjonalnie	698
18.3.2. Ludziom zależy na sprawiedliwości	701
18.3.3. Ludzie podejmują odmienne decyzje w zależności od horyzontu czasowego	702
Podsumowanie	703
Powtórzenie	707
Ćwiczenia	707
ROZDZIAŁ 19. TEORIE HETERODOKSYJNE W EKONOMII	710
19.1. Wprowadzenie	710
19.1.1. Świat przed rynkami	711
19.1.2. Ekonomia klasyczna	712
19.1.3. Ekonomia neoklasyczna i marginalizm	713
19.1.4. Krytyka pokryzysowa	714
19.2. Ekonomia instytucjonalna	715
19.2.1. Ograniczona racjonalność	717
19.2.2. Koszty transakcyjne	717
19.2.3. Nurty w ekonomii instytucjonalnej	718
19.3. Ekonomia feministyczna	720
19.3.1. Metodologia	720
19.3.2. Makroekonomia	722
19.3.3. Rynki pracy	723
19.4. Ekonomia złożoności	725
Podsumowanie	729
Powtórzenie	732
Ćwiczenia	732
SŁOWNIK POJĘĆ	735
INDEKS	751